

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: مامایی و سلامت باروری
عنوان درس: کارآموزی در عرصه مدیریت و کاربرد آن در مامایی
کد درس: 82
نوع و تعداد واحد¹: 1 واحد کارآموزی در عرصه
نام مسؤل درس: فاطمه رحیمی کیان
مدرس/ مدرسان: فاطمه رحیمی کیان
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد.
رشته و مقطع تحصیلی: دانشجویان کارشناسی مامایی، دوره 38، سه گروه، جمعا 27 روز

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: مربی هیئت علمی
رشته تخصصی: مامایی
محل کار: دانشکده پرستاری مامائی دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: 09121793316
نشانی پست الکترونیک: rahimikian@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

کسب مهارت‌ها و توانایی‌های لازم برای مراقبت و درمان صحیح مادران در مراکز درمانی و عرصه بهداشتی کشور نیاز به مدیریت علمی دارد. بهره‌گیری از علوم مدیریت در چگونگی ارائه خدمات و ارتقا پرسنل مامایی و هم‌چنین اجرای اصول مدیریتی در ارائه خدمات مامایی ضروری می‌باشد. در این کارآموزی امکان آشنایی با مفاهیم مدیریتی، سطح بندی مددجویان و بیماران، روش‌های تقسیم کار و انواع مدل‌های مراقبتی در علم مدیریت برای دانشجویان فراهم می‌شود.

اهداف کلی/ محورهای توان‌مندی:

آشنا نمودن دانشجویان با اصول، فرایند، پوشش حرفه‌ای، نقش‌ها و وظایف مدیریت به نحوی که در آینده بتوانند به عنوان یک فرد آگاه و توانا در مجموعه مدیریتی یک سازمان در عرصه‌های مختلف حرفه‌های مامایی خدمت کنند و انشا الله به یاری خدا موجب ارتقاء آن گردند.

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این کارآموزی انتظار می‌رود که فراگیر بتواند:

1. دو سازمان متفاوت را از نظر مأموریت، چشم انداز، ارزش‌ها و دستاوردها با یکدیگر مقایسه نماید.
2. سازماندهی و تقسیم کار را در بخش‌های مختلف بیمارستانی با یکدیگر مقایسه کند.
3. تقسیم کار نیروی انسانی، مقررات حاکم بر محیط کار، استانداردهای طراحی و الگوهای مراقبتی را در حرفه مامایی توضیح دهد.
4. اهمیت لزوم رعایت پوشش، اخلاق، رفتار و تعهد حرفه‌ای را در عرصه‌های مختلف کارآموزی بیان نماید.
5. با حضور در راندهای مختلف و بازدید از مراکز گوناگون، انواع ارتباطات و سبک‌های رهبری مشاهده شده را با ذکر مصادیق ارزیابی و نقد کند.
6. انگیزه و راه‌های ارتقاء آن را در پرسنل شاغل در یک سازمان بیان کند.
7. خصوصیات یک مدیر موثر و کارا را ذکر کرده، آنها را از جنبه‌های مختلف نقد کند.
8. با تدوین و طراحی یک نمونه ابزار ساده، فرآیند نظارت و ارزشیابی را توضیح دهد.
9. فرآیند گزارش نویسی و اهمیت مستندسازی را به طور کامل توضیح دهد.
10. اصول و فرایند تصمیم‌گیری و هم‌چنین مشکل‌گشایی را در مدیریت توضیح دهد.

رویکرد آموزشی¹:

ترکیبی²

حضوری

مجازی

روش‌های یاددهی- یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

1. Educational Approach

2. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیر مجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.

لطفا نام ببرید

تفویم درس:

روز	فعالیت های روزانه کارآموزی در عرصه مدیریت (برای هر گروه)	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرّس
1	ارائه طرح دوره، شناسایی عرصه های کارآموزی و رسم کروکی آنها / تهیه لیست از وسایل پزشکی، غیرپزشکی و اداری بخش ها	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خانم رحیمی کیان
2	بررسی وضعیت بیماران بستری از لحاظ تشخیصی، نیاز های آموزشی، مراقبتی و درمانی ایشان/ فرآیندهای پذیرش و ترخیص سطح بندی بیماران از نظر پذیرش، بستری و ترخیص	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خانم رحیمی کیان
3	تهیه لیست آزمایش ها و روش های تشخیصی داروهای مصرفی رایج در ترالی کد بخش همراه نکات مراقبتی و تجویزی آنها	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خانم رحیمی کیان
4	تهیه لیست از رده های پرسنلی بخش های مربوطه تهیه لیست مشکلات امنیتی- تاسیساتی در بخش های مذکور آشنایی با نحوه درج اطلاعات در یک سامانه	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خانم رحیمی کیان
5	تعیین سبک رهبری (سر پرستار یا سر مامای بخش نقد و ارزیابی نمونه ای از ارتباطات موثر و غیر موثر		

روز	فعالیت های روزانه کارآموزی در عرصه مدیریت (برای هر گروه)	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرّس
	با ذکر مثال و مصادیق مربوطه	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خاتم رحیمی کیان
6	حضور در سایر عرصه های تعیین شده از جمله مراکز تحقیقاتی دفاتر پرستاری و ...	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خاتم رحیمی کیان
7	تعیین روش های تقسیم کار نیروی انسانی و مدل های مراقبتی طراحی یک نمونه ابزار سنجش (پرسشنامه ، برگه مشاهده و مقیاس) مقایسه برخی موارد یا موضوعات در بیمارستان ها	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خاتم رحیمی کیان
8	ارزیابی و نقد شیوه گزارش نویسی و مستند سازی اطلاعات همراه با مصادیق مربوطه	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خاتم رحیمی کیان
9	شناسایی حداقل دو مشکل براساس فرآیند مشکل گشایی و حل مسئله / ارائه راهکارهای کاربردی و اجرایی تنظیم نهایی مطالب پورتفولیو	شرکت در بحث ها و فعالیت های فردی و گروهی	خاتم رحیمی کیان

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

- حضور منظم و مشارکت فعالانه در مباحث تعیین شده در کارآموزی ها
- رعایت پوشش، اصول اخلاقی و رفتار حرفه ای در عرصه های بالینی و هنگام تعامل با دیگران
- ارائه گزارش کار روزانه و پروژه مکتوب پایان دوره در قالب پورتفولیو

روش ارزیابی دانشجوی: تکوینی/ تراکمی

25%	حضور منظم و مشارکت فعالانه در مباحث تعیین شده در کارآموزی ها
25%	رعایت پوشش، اصول اخلاقی و رفتار حرفه ای در عرصه های بالینی و هنگام تعامل با دیگران
50%	ارائه گزارش کار روزانه و پروژه مکتوب پایان دوره در قالب پورتفولیو

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)¹
- ذکر روش ارزیابی دانشجوی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجوی

1. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده) 1:** ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان‌ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی) 2:** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و ...، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE³، OSLE⁴ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار⁵ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS⁶، لاگ‌بوک⁷، کارپوشه (پورت فولیو)⁸، ارزیابی 360 درجه⁹ و باشد.

منابع:

الف) کتب:

1. Management & Leadership, 2022, Churchill Livingstone, 10th Edition.

2. کتاب مدیریت اثربخش، ترجمه فاطمه نیک شکرینیا، انتشارات بشری.

ب) پایان نامه های دانشجویان کارشناسی ارشد مامایی با موضوعات مدیریتی

ج) منابع برای مطالعه بیشتر: مقالات پژوهشی مرتبط با مدیریت

1. Formative Evaluation
2. Summative Evaluation
3. Objective Structured Clinical Examination
4. Objective Structured Laboratory Examination
5. Workplace Based Assessment

6. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

7. Logbook
8. Portfolio
9. Multi Source Feedback (MSF)